

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Osavuosisikatsaus 1.1.-30.6.2023

Sote ihmisen
kokoiseksi.

Sisällysluettelo

Hyvinvointialuejohtajan katsaus	3
Yleiskatsaus.....	4
Rahoitus- ja talousjohtajan katsaus.....	4
Henkilöstöjohtajan katsaus	8
Tuloslaskelma.....	10
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuma	11
Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, käyttötalousosa	17
Oma palvelutuotanto	17
Erikoissairaanhoido.....	17
Pelastustoimi.....	17
Tilinpäätösennuste.....	18
Olenneiset tapahtumat toiminnassa, taloudessa ja henkilöstössä raportointikaudella	19
Hyvinvointialueen johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuus	19
Ikäihmiset ja vammaiset.....	20
Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut	22
Terveyspalvelut ja sairaanhoido.....	26
Erikoissairaanhoido.....	31
Pelastustoimi.....	32
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos 1.1.-30.6.2023	32
Hankkeet	35
Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, investointiosa	36
Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, rahoitusosa.....	37

Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen sote-palvelutuotanto käynnistyi 1.1.2023. Alkuvuoden toiminta onkin ollut toiminnan vakiinnuttamisen aikaa. Vuoden vaihteen siirtymä Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymästä, Eteva-kuntayhtymästä, Ridasjärven päihdehuollon kuntayhtymästä sekä alueen kunnista hyvinvointialueelle sujui verrattain hyvin. Palvelutuotanto on jatkunut ilman suuria häiriöitä. Kiitokset tästä koko henkilöstölle.

Vuoden 2023 talousarviovalmisteluun liittyi paljon epävarmuutta mm. valtionrahoituksen suhteen. VM:n laskelmien mukaan vuoden 2023 rahoitus on n. 30 Me talousarviota suurempi. Lopullinen rahoitus selviää kuitenkin vasta vuoden lopulla. Vaikka rahoitus toteutunee selvästi talousarviossa arvioitua suurempana, on sekä oman palvelutuotannon että erikoissairaanhoidon tilinpäätösennusteet talousarviota heikommat. Tämä aiheuttaa tuleville vuosille aiempaa arviota suuremman paineen talouden tuottavuuden parantamiselle. Hyvinvointialueen saama rahoitus vuodelle 2023 on hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan todellisia kustannuksia pienempi. Hyvinvointialueudistuksen tavoite siitä, että valtionrahoitus vastaisi hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan kustannuksia, ei näytä toteutuvan.

Rahoituksen ja kustannusten epätasapainon takia aluehallitus päätti käynnistää hyvinvointialueohjelman laatimisen. Hyvinvointialueohjelman tavoitteena on turvata asukkaiden tarpeita vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut. Ohjelmalla pyritään myös yhtenäistämään hyvinvointialueen toimintaa yli palvelualueiden ulottuvien, sujuvien palveluketjujen muodossa. Ohjelmassa korostuu neljä pääteemaa: kysyntään, virtaukseen, tuotantorakenteeseen sekä työilmapiiriin ja -olosuhteisiin vaikuttaminen.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella on ollut haasteita työvoiman saatavuudessa, kuten kaikilla muillakin hyvinvointialueilla. Osaavan työvoiman saatavuuden ja pysyvyyden turvaaminen on ensiarvoisen tärkeä painopiste eri palveluiden kehittämisen kannalta. Nykyisessä toimintaympäristössä tärkeäksi kokonaisuudeksi muodostuvat henkilöstön työhyvinvoinnista ja työssäjaksamisesta huolehtiminen sekä työnantajamielikuvan ja rekrytointiprosessien kehittäminen entistä työnhakijalähtoisemmäksi. Lisäksi johtamisen ja esimiestyön systemaattinen kehittäminen ja eri valmiuksien lisääminen lisäävät mahdollisuuksiamme onnistua edellä mainituissa asioissa.

Mikko Komulainen
vt. hyvinvointialuejohtaja

Yleiskatsaus

Rahoitus- ja talousjohtajan katsaus

Yleinen taloudellinen kehitys

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2023–2025

Suomessa tuotannon lievä lasku pysähtyi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Talouden tilannekuva on kuitenkin kaksijakoinen niin Suomessa kuin maailmalla. Palvelut ovat vahvassa kasvussa, työllisyystilanne edelleen kohenee ja palkat nousevat. Toisaalta teollisuuden tilanne on selvästi heikompi ja korkojen nousu on saanut rakentamisen syvään laskuun. Suomen bruttokansantuote (BKT) ei kasvakaan tänä vuonna, vaan pysyy viime vuoden tasolla.

Kysynnän odotetaan kuitenkin piristyvän loppuvuonna, kun hintojen nousu hidastuu, korkojen nousu pysähtyy ja kotitalouksien tulot kasvavat aiempaa nopeammin. Lisäksi tuotannollisten investointien näkymät ovat poikkeuksellisen valoisat, sillä vihreään siirtymään liittyviä investointisuunnitelmia on Suomeen ennätysmäärin. Tuotannon kasvu nopeutuukin ja vuonna 2024 BKT kasvaa 1,4 prosenttia ja 1,9 prosenttia vuonna 2025.

Myös euroalueen kasvu on pysähtynyt. Erityisesti Saksan talous on ollut ongelmassa. Sen sijaan kasvu on edelleen vahvaa Etelä-Euroopan maissa, jotka ovat hyötäneet turismin paluusta ja joissa kysyntää ovat lisänneet sekä kansalliset energiakriisiin liittyvät tuet että EU-tuet. Yhdysvalloissa talous on pysynyt kasvussa, vaikka vauhti onkin hidastunut. Kiinan avautuminen koronarajoituksista sujui odotettua nopeammin ja paremmin, mutta Kiinan kasvu ei ole palautumassa aiempaan vauhtiin.

Inflaation hidastuminen ja palkankorotukset lisäävät kotitalouksien ostovoimaa

Kuluttajahintojen nousu on selvästi hidastunut kevään aikana, kun energian hinta on laskenut. Hintojen hidastuminen on kuitenkin ollut hieman odotuksia hitaampaa. Yllättävää on ollut ennen muuta tavaroiden hintojen nousun jatkuminen, vaikka raaka-aineiden ja kuljetusten hinnat ovat tulleet selvästi alas. Inflaation hidastuminen kuitenkin jatkuu, mikä on omiaan kohentamaan kotitalouksien ostovoimaa. Joissain maissa voittojen osuus hintojen noususta on kasvanut keskimääräistä suuremmaksi, mutta Suomessa näin ei näyttäisi olevan.

Kotitalouksien ostovoimaa tukee myös palkkojen ja etuuksien totuttua nopeampi nousu erityisesti tänä vuonna. Sopimuskorotusten lisäksi palkkoja nostaa työpaikan vaihtajien

keskimääräistä suuremmat palkankorotukset. Ostovoiman paranemisen myötä yksityinen kulutus kääntyy kasvuun ensi vuonna.

Työllisyys on jatkanut kasvua alkuvuoden ja sekä työllisyys- että osallistumisaste ovat ennätyskorkeat. Tuotannon kasvun pysähtyminen tulee kuitenkin näkymään työllisyyden lievänä laskuna vuoden lopulla. Työllisyyden lasku jää vähäiseksi ja työllisyys kasvaa uudelleen jo ensi vuonna. Vuoteen 2025 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,6 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 6,6 prosenttiin päättyen alemmalle vuositasolle kuin kertaakaan sitten 1990-luvun alun. Avoimia työpakkoja on edelleen varsin paljon, vaikka niiden määrä onkin vähentynyt huipusta.

Julkinen talous jatkaa alijäämäisenä

Julkinen talous vahvistui vuosina 2021 ja 2022, mutta vahvistuminen jää väliaikaiseksi. Talous ei kasva vuonna 2023, inflaatio kasvattaa julkisia menoja ja korkojen nousun pysähtymisestä huolimatta velanhoitokustannukset kasvavat edelleen lähivuosina. Lisäksi monet päätösperäiset toimet heikentävät julkista taloutta. Näistä merkittävimpiä ovat Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumistoimet sekä jo aiemmin päätetyt puolustushankinnat. Kaiken tämän seurauksena julkisen talouden rahoitusasema alkaa heikentyä.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja kasvaa siitä kolmeen prosenttiin vuonna 2025. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jonka alijäämä on 3,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Myös hyvinvointialueet aloittavat toimintansa lievästi alijäämäisinä, eikä alijäämä ole oikennemassa ennustejakson aikana. Kuntahallinto on kuluvana vuonna lähellä tasapainoa ja ylipäättään alijäämän odotetaan pysyvän maltillisena koko ennustejakson ajan. Sosiaaliturvarahastot ovat tuleviin eläkkeisiin varautumisen takia ylijäämäisiä.

Julkinen velkasuhde kasvaa läpi ennustejakson. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen sekä edelleen kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin. Korkojen nousun hiipuminen kuitenkin hälventää velanhoitokustannuksiin liittyvää epävarmuutta.

Julkisen talouden ennuste on tehty nk. muuttumattoman politiikan urana, eli parhaillaan muodostettavan hallituksen linjauksia ei ole otettu ennusteessa huomioon.

Lähde: Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, Kesä 2023. 15.6.2023.

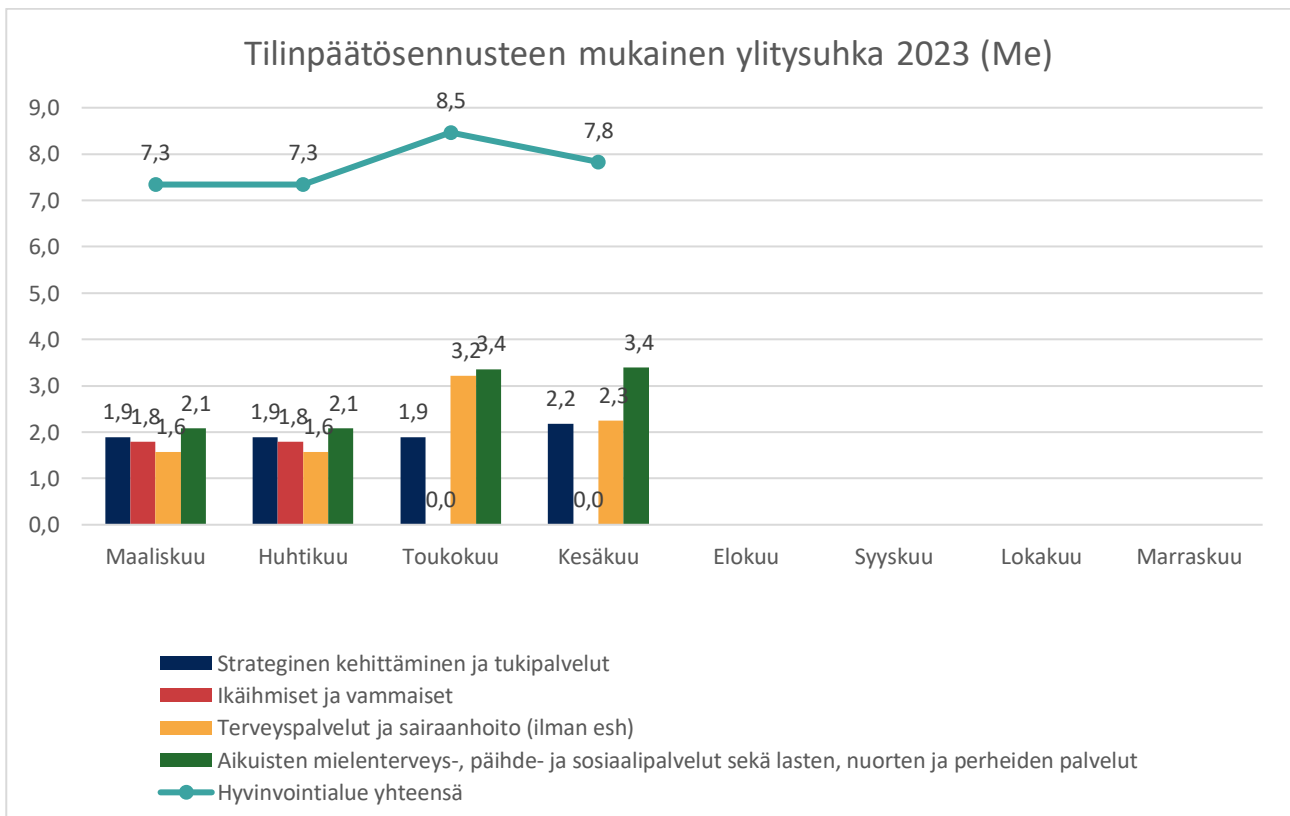
Hyvinvointialueen tilinpäätösennuste

Kesäkuun toteutuman perusteella laaditun tilinpäätösennusteen mukaan toimintakate toteutuu n. 17,0 Me talousarviota heikompana. Oman palvelutuotannon ylitys on n. 7,8 Me ja erikoissairaanhoidon n. 9,1 Me. Pelastustoimen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Vuoden 2023 valtionrahoitus on VM:n viimeisimpien laskelmien mukaan n. 764,1 Me eli n. 29,3 Me enemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa on arvioitu. Ero johtuu ns. kertaerästä, jolla vuoden 2023 rahoitusta korjataan, kun kuntien vuoden 2022 tilinpäätösten mukaiset sote-kustannukset ovat tiedossa. VM:n julkaisemat laskelmat ovat vielä arvioita, koska lopullinen vuoden 2023 rahoitus selviää vasta loppuvuodesta 2023.

Poistojen ennakoitaan toteutuvan 1,7 Me talousarviota suurempina, joten tilinpäätösennusteen mukainen alijäämä on n. 55,0 Me. Vuoden 2023 talousarviossa alijäämän arvioitiin olevan n. 65,7 Me.

Oma palvelutuotanto

Hyvinvointialueen johdon sekä strategisen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuuden tilinpäätösennusteen mukainen toimintakatteen ylitysuhka on n. 2,2 Me. Ylitystä on mm. työterveyshuollon kustannuksissa (0,4 Me), Sarastialta ostetuissa palveluissa

(henkilöstöpalvelut 0,5 Me, talouspalvelut 0,3 Me) sekä turvallisuuspalveluissa (0,5 Me). Hyvinvointialueen johdon kustannusten arvioidaan ylittyvän runsaat 0,5 Me mm. luottamustoimielinten arvioitua suuremman kokousmäärän takia. Toimeentulotuen kustannusten arvioidaan ylittyvän n. 0,2 Me. Jonkin verran ylitysuuhkaa on myös mm. viestintäpalvelujen ostoissa sekä tilahallinnan ja tietosuojan asiantuntijapalvelujen ostoissa. Osa ylityksistä pystytään kompensoimaan palvelualueen muiden toimintojen toimintakatteen alituksella. Epävarmuustekijänä on palkkaharmonisointimäärärahojen riittävyys. Harmonisointiin on varattu yhteensä n. 12 Me ja ennusteessa sen on arvioitu riittävän.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualueen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Terveyspalvelujen ja sairaanhoidon palvelualueella toimintakatteen arvioidaan ylittyvän n. 2,3 Me:lla. Ylityksestä n. 0,5 Me aiheutuu koronanäytteenotoista, joihin ei ole talousarviossa varauduttu. Kuntoutuskeskuksen tuotot alittuvat n. 0,5 Me, koska asiakasmaksukorotusta ei voida toteuttaa ja siten tulot on arvioitu liian suuriksi. Kuntoutuspalvelujen arviointi- ja kotikuntoutustoimintaan on palkattu lisähenkilöstöä sairaalahoitossa olevien kotiutuksen nopeuttamiseen ja erikoissairanhoidon siirtoviivepäivämaksujen vähentämiseen, joten henkilöstökulut ylittynevät n. 0,8 Me.

Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelujen sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelualueella toimintakatteen ylitysuuhka on n. 3,4 Me. Pääasiallinen kuluylitys johtuu lastensuojelusta (2,1 Me). Lastensuojelussa ylitystä aiheuttaa erityisesti ympärivuorokautinen hoito. Talousarvioon sisällytettyä tuottavuustavoitetta ei ole vielä kokonaisuudessaan saavutettu toimenpiteiden viivästyksen vuoksi. Haasteena on henkilöstövaje, jota on jouduttu korvaamaan ostopalveluilla. Henkilöstövuokrausta on kuitenkin pystytty vähentämään koko ajan. Merkittävänä riskinä pidetään mielenterveys- ja päihdeasumispalvelujen palvelutarpeen kasvua.

Erikoissairaanhoito

HUS:n toukokuun ennusteen mukaan erikoissairanhoidon maksuosuudet ovat yhteensä n. 272 Me. Ylitysuuhka, 9,1 Me, kohdistuu sairaanhoidolliseen palvelutuotantoon.

HUS-yhtymä korotti siirtoviivepäivähintaa/hoitopäivä 630 eurosta 1250 euroon. Siirtoviivepäivien määrä on kasvanut 61,5 % (1–7 kk) edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ja kustannukset ovat kolminkertaistuneet. Siirtoviivepäivistä on kirjattu tammi-heinäkuussa yhteensä 1,3 Me kustannukset.

Henkilöstöjohtajan katsaus

Henkilöstö - tavoitteena työpaikka, josta on helppo puhua hyvää

Hyvinvointialueen tavoitteena on olla arvostettu ja vetovoimainen työpaikka, jossa onnistutaan yhdessä ja työelämän laatu koetaan hyväksi. Henkilöstön työpanoksen oikealla kohdentamisella, työtapoja ja -prosesseja kehittämällä, sekä joustavilla tehtävien ja työnjaon muutoksilla varmistetaan resurssit laadukkaiden palveluiden tuottamiseksi. Tätä tavoitetta tukemaan käynnistettiin uusi HR-partner toimintamalli palvelualueiden johdon ja esihenkilöiden työn tukemiseksi.

Kesäkuun lopussa hyvinvointialueella työskenteli 4 323 työntekijää, joista 79 % oli vakinaisessa virka- tai työsuhteessa. Vakinaisten määrä on vähentynyt vuoden alusta (tuolloin vakinaisia oli 83 %), mutta sitä selittää kesäsijaisten suuri lukumäärä. 249 henkilöä on siirtynyt toisen työnantajan palvelukseen tai eläkkeelle (30). Lähtövaihtuvuus on pienentynyt edellisestä vuodesta ollen noin 8 %. 73 henkilöä on siirtynyt tehtävästä toiseen hyvinvointialueen sisällä, mikä kuvaa ison työnantajan mahdollisuuksia tarjota erilaisia urapolkuja.

Työnantajakuvan vahvistamisella ja aikaisemmin sote-kuntayhtymässä henkilöstön kanssa yhteistyössä valmistellulla Arvosta- ja vaikuta -ohjelmalla on lisätty hyvinvointialueen veto- ja pitovoimaa sekä vastattu osaltaan henkilöstön saatavuuteen liittyviin haasteisiin. Henkilöstövuokrauksen ja lääkäripalvelujen ostojen osuus henkilöstökustannuksista on ollut 6,9 %, joka on vähemmän kuin edellisenä vuonna Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymässä.

Johtamista ja esihenkilötyötä on vaikeuttanut ajantasaisen henkilöstötiedon saamisen haasteet. Tilanteen korjaamiseksi on kehitetty henkilöstöraportointia ja tavoitteena on yhdistää tiedot muun muassa toiminnan ja talouden suoritteisiin. Tavoitteena on henkilöstöriskien tunnistaminen ja ennakointi.

Henkilöstöpalveluiden tuotteistaminen ja digitalisaatio on jatkunut tehdyn digisuunnitelman mukaisesti mm. kevään 2023 aikana osaamisen hallintajärjestelmässä on otettu käyttöön kaikille yhtenäinen sähköinen kehityskeskustelumalli, joka sisältää myös henkilökohtaisen arvontuoton arviointiosuuden. Uusien työntekijöiden yleinen perehdyttäminen on rakennettu sähköiseen oppimisympäristöön Oivaan.

Strategian toteuttamisen tueksi on vahvistettu strategisia kyvykkyyksiä, joita ovat muun muassa talous-, asiakkuus-, johtamis- ja uudistumisen takaava innovointikyvykkyys. Henkilöstökoulutuksessa on kehitetty sekä työelämän yleisiä taitoja että substanssiosaamista koulutussuunnitelman mukaisesti.

KeuAkatemia on vahvistanut asiantuntijoiden, esihenkilöiden ja päälliköiden kehittämis- ja johtamisosaamisen kehittämisen yhdenmukaiseen suuntaan. Mahdollistamme säännönmukaisesti esihenkilöille mahdollisuuden osallistua esihenkilötyön tutkinnon tai sen osan suorittamiseen. Keväällä noin 30 esihenkilöä aloitti valmennuksen. Lisäksi osana KeuAkatemian tutkintovalikoimaa on keväällä 2023 käynnistetty pilotti Lean mentor – koulutuksesta, joka on osa Tuotekehittäjän erikoisammattitutkintoa. Pilottiin osallistuu 12 asiantuntijaa tai esihenkilöä. Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaamiseksi on käynnistetty laaja-alainen oppilaitosyhteistyön kehittäminen eri koulutusasteiden edustajien kanssa.

Henkilöstökokemuksen mittaamiseen ja eri henkilöstökyselyiden tulosten hyödyntämiseen on panostettu. Hyvinvointialueella kerätään kolmen-neljän kuukauden välein tietoa työelämän laadusta ja henkilöstön hyvinvoinnista. Työelämänlaatuindeksi oli kesäkuussa 55 %. Työelämän laatu koettiin parempana kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna (49 %) Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymässä. Hyvinvointialueelle on kehitetty oma kulttuuripeli, jota työyhteisöt voivat hyödyntää oman toiminnan kehittämisessä ja yhteisen toimintakulttuurin vahvistamisessa. Alkuvuodesta noin 50 työyhteisöä on pelannut peliä ohjattuna. Ohjaajat ovat henkilöstöpalveluiden omaa henkilöstöä.

Hyvinvointialueen Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2023–2026 valmistui ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Suunnitelma sisältää tavoitteet ja toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tavoitteena on tehdä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sisältöjä tunnistettavammiksi ja kaikkea toimintaa läpäiseviksi teemoiksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen sisällä ja sen palveluissa.

Toisen organisaatiotason suunnitelman, työhyvinvointisuunnitelma, toimenpiteiden avulla tavoitellaan kuormituksen ja sairauspoissaolojen sekä uhka- ja väkivaltatilanteiden vähentämistä sekä työkyvyn ja työurapolkujen tukemista. Sairauspoissaoloprosentti oli 4,93 %, kun se Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymässä vuonna 2022 oli 6,48 %. Työhyvinvointisuunnitelman tavoitteiden seurantaan on julkaistu WPro työturvallisuuden tilannekuva tiedolla johtamisen välineeksi. Lisäksi on käynnistetty työsuojeluparien ja turvallisuusyhdyshenkilöiden säännölliset koulutukset sekä opastettu henkilöstöä päivitettyihin varhaisen tuen toimintamalliin sekä korvaavan työn ohjeistukseen. Digitalisaatiokehitystavoitteen mukaisesti myös varhaisen tuen keskustelun muistiopohja on sähköistetty Oiva Osaamisen hallintajärjestelmään. Keusote on osallistunut Kevan Kestävää työelämää -hankkeeseen. Kyseessä on julkisen alan työkykyhanke vuosille 2023–2024 ja sen tavoitteena on vahvistaa julkisen alan työntekijöiden työkykyä sekä kehittää yksilöllisiä työurapolkua.

Vuotta 2023 on leimannut hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen ja muutosjohtaminen. Henkilöstölle näkyvin haaste toiminnan käynnistymisessä on liittynyt palkanmaksun haasteisiin. Hyvinvointialueen palkanmaksua hoitaa Sarastia Oy. Sarastian toiminta on ollut pahasti ruuhkautunut hyvinvointialueuudistuksen takia. Ruuhka on aiheuttanut osalla henkilöstöä palkanmaksun viivästyksiä ja virheellisyyttä. Ruuhkan takia

myös virheiden korjaaminen on viivästynyt. Virheiden selvittely ja korjaaminen on aiheuttanut paljon ylimääristä työtä esihenkilöille, työntekijöille ja henkilöstöpalveluille.

Hyvinvointialueohjelman osana on valmisteltu Henkilöstöohjelmaa vuosille 2024–2025 yhteistyössä henkilöstön kanssa. Henkilöstöohjelmaan kirjatut tavoitteet, henkilöstölupaukset, ovat seuraavat:

1. Johtaminen perustuu yhteisöohjautuvuuteen ja lean-filosofiaan
2. Edistämme yhdessä tekemisen toimintakulttuuria
3. Hyödynnämme osaamisen ja kyvykkyydet vaikuttavien palveluiden tuottamiseksi
4. Mahdollistamme monimuotoiset työurat ja työn tekemisen tavat

Henkilöstöohjelma pitää sisällään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, henkilöstö- ja koulutussuunnitelman sekä työhyvinvointisuunnitelman.

Tuloslaskelma

KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE	TOTEUTUMA 1-6/2023	TA 2023	Jäljellä	Toteutuma-%
Toimintatuotot	25 070 707	54 206 418	29 135 711	46,25%
Myyntituotot	3 153 573	13 027 946	9 874 373	24,21%
Maksutuotot	21 099 725	36 666 902	15 567 177	57,54%
Tuet ja avustukset	186 805	1 765 000	1 578 195	10,58%
Muut toimintatuotot	630 605	2 746 570	2 115 965	22,96%
Valmistus omaan käyttöön	819 169	1 995 785	1 176 616	41,04%
Toimintakulut	-441 472 628	-854 589 197	-413 116 570	51,66%
Henkilöstökulut	-109 482 207	-249 935 373	-140 453 165	43,80%
Palvelujen ostot	-295 390 316	-520 424 834	-225 034 518	56,76%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 024 868	-19 802 647	-10 777 779	45,57%
Avustukset	-7 995 743	-22 699 840	-14 704 097	35,22%
Muut toimintakulut	-19 579 494	-41 726 504	-22 147 010	46,92%
Toimintakate	-415 582 752	-798 386 995	-382 804 243	52,05%
Valtion rahoitus	374 577 124	734 777 661	360 200 537	50,98%
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-31 458	-90 000	-58 542	34,95%
Korkotuotot	1 772		-1 772	
Muut rahoitustuotot	3 194	40 000	36 806	7,98%
Korkokulut	-2	-80 000	-79 998	0,00%
Muut rahoituskulut	-36 422	-50 000	-13 578	72,84%
Vuosikate	-41 037 086	-63 699 334	-22 662 248	64,42%
Poistot ja arvonalentumiset	-1 847 262	-2 045 807	-198 545	90,30%
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 847 262	-2 045 807	-198 545	90,30%
Tilikauden tulos	-42 884 348	-65 745 141	-22 860 793	65,23%
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-42 884 348	-65 745 141	-22 860 793	65,23%

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuma

Strategiset tavoitteet 2023–2025

Strategiset painopisteet ja tavoitteet 2023-2025

STRATEGIAN PAINOPISTE: JOKAINEN ON TÄRKEÄ

Strateginen tavoite: Parannamme asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2023
Alueen asukkaiden elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus on yli valtakunnallisen keskiarvon	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus 20–64-vuotiaissa. Tulokset 2 vuoden välein. Ei laske nykyisestä tasosta (Tot. 2020 57,2 58,6* %, koko maa 56,3 56,6* %) ja kasvaa vuosittain.</p> <p>Sairastavuusindeksi (muuttuu terveysindeksiksi) pysyy alle 95. (Lähtötaso v. 2019 93,1 98,6*) * luvut korjattu 16.8.2023</p>	<p>Alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan 2020–25 sisällytetyt toimenpiteet erityisesti sairastavuuden, lihavuuden ja yksinäisyyden vähentämiseen sekä liikunnan lisäämiseen</p>	<p>Elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus (%) on laskenut 20–64-vuotiaissa (Tot. 2022 51,9 % ja koko maa 50,9 %.)</p> <p>Terveysindeksi v. 2021 Keski-Uudellamaalla oli 96.</p>
Palveluketjujen avulla vahvistetaan palvelujen integrointia, palvelujen saatavuutta ja turvallisuutta monimuotoisessa yhteistyössä	<p>Päihde- ja mielenterveyspalvelujen palveluketjuille (aikuiset, nuoret, lapset) ja ikääntyneiden palveluketjulle on määritetty yhteistyössä (esh-Keusote-kunnat) järjestäjän ohjausmittarit. Kyllä/ ei</p>	<p>Palveluverkoston, -ketjujen ja koordinaation kehittäminen (TSK –hanke)</p> <p>Tutkimus- kehittämis- ja innovaatio (TKI) ekosysteemi rakenteiden vakiointi ja jatkokehittäminen yhteistyössä yliopistojen ja muiden sidosryhmien kanssa</p>	<p>Kyllä. Mallinnetuille asiakasprosesseille on määritetty alustava mittarit. Palveluketju tasoista tietopohjaa rakennetaan osana RRP-hanke kokonaisuutta 2023–2025.</p> <p>Helsingin yliopiston kanssa pilotoitiin Tutkimus hyötykäyttöön - toimintamallia, jota saadun palautteen perusteella jatkokehitetään 2024 - YTA- ja hyvinvointialuetasoiset yhteistyörakenteet ovat käynnistymässä (HUS järjestämissopimuksen kesäkuun hyväksynnän jälkeen) Keusoten professoriohjausryhmä on järjestäytynyt ja asettanut tavoitteensa vuosille 2023-2025.</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: VAIKUTTAVA UUDISTUMINEN

Strateginen tavoite: Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2023
Hyvinvointialueen kustannuskehityksen hallinta	Hyvinvointialueen kustannuskehitys vastaa valtionrahoitusta Tilikauden tulos TA:n mukainen Asukaskohtaiset kustannukset palveluittain	Tuottavuusohjelman nettosäästötavoitteiden toteutumisen varmistaminen Päätös palvelujen verkostosta Palvelut järjestetään kustannusvaikuttavimmalla tavalla (oma, osto)	Tilinpäätösennusteen mukainen tilikauden alijäämä on n. 55 Me eli n. 10,7 Me talousarviota parempi. Toimintakatteen ylitysuhka on n. 17 Me ja poistojen n. 1,7 Me, mutta valtionrahoitus ylittää talousarvion n. 30 Me. Hyvinvointialueohjelman laatiminen aloitettu kustannusten kasvun hillitsemiseksi ja talouden sopeuttamiseksi vastaamaan valtionrahoitusta.
Alueen väestön asioiminen yhdenmukaistuu ja palvelujen saatavuus paranee	Palveluun pääsy: hoitotakuu toteutuu sosiaali- ja terveyspalveluissa 100 %:sti.	Integroidun asiakasohjauksen kehittäminen (TSK hanke) Monialaisen ja monikanavaisen sote-tiimimallin rakentaminen (TSK-hanke) Koronan jälkeisen palvelu- ja hoitovelan purkaminen ja vaikuttavien sote-palvelujen kohdentaminen erityisesti haavoittuvassa asemassa olevaan väestöön (nuoret,	Mielenterveys- ja päihdepalveluiden osalta hoitotakuu toteutuu 100 % seuraavien palveluiden osalta: ohjattu omahoito, yksilöaika mielenterveyspalveluihin ja yksilöaika päihdepalveluihin. Lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 81 % lakisääteisessä määräajassa. Ikäihmisten asiakasohjauksen palvelutarpeenarvioinnit toteutuvat keskiarvoisesti lakisääteisissä määräajoissa 100 %. Ikäihmisten asumispalveluiden odotusajat toteutuvat keskiarvoisesti lakisääteisissä

		ikäntyneet mm) Kestävä kasvu –hanke Etäpalvelut- ja käynnit sekä turvateknologia ovat laajasti käynnissä sellaisten asiakkaiden kohdalla, joille se on mahdollista (TSK-hanke)	määräajoissa 100 %. Keusote.fi: https://www.keusote.fi/etusivu/meilla-asiakkaana/edut-ja-oikeudet/odotusajat-ikaantyneiden-sosiaalipalveluihin/
Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaan tietopohjaa ja järjestäjän vaikuttavuusperusteista ohjausta	Vaikutavuusmittareita on otettu käyttöön vaiheittain seuraavaan valtuustokautteen (2025) mennessä	Palveluketjujen mallintaminen vaiheittain: ensin päihde- ja mielenterveysasiakkaat (aikuiset, lapset, nuoret), ikääntyneet Palveluketjujen ohjausta tukevan tietopohjan (kokonaiskustannukset, laatu) rakentaminen Edelliseen pohjautuen kustannusvaikuttavuus mittarit	Palveluketjujen mallintaminen on edennyt suunnitellusti, mallinnukset valmiit 31.12.2023 mennessä. Valtion lisärahoituksella toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen on käynnistetty järjestäjän talousohjauksen toimintamallin ja järjestäjän vaikuttavuusperusteisen ohjauksen arviointimallin rakentaminen.

STRATEGIAN PAINOPISTE: ARVOSTETTU KUMPPANI

Strateginen tavoite: Innovoimme ja vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluja sekä varhaisen tuen toimintamalleja

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2023
<p>Palvelun saumattomuus toteutuu asiakaspalautteen perusteella</p> <p>Palvelurakenteen painopistettä muutetaan ennaltaehkäisevään suuntaan</p> <p>Vahvistamalla ennakoivia toimintamalleja varmistamme palvelujen saumattoman jatkuvuuden</p>	<p>Asiakaskokemus: NPS suosittelemiseksi >60 Yli 80 % kokee saaneensa tarvitsemansa palvelun tai hoidon</p> <p>Palvelun ja hoidon jatkuvuus turvataan. Erityistä huomiota kiinnitetään paljon palveluja tai erityistä tukea tarvitsevien palveluiden kehittämiseen. <i>Mittari tarkentuu 2023.</i></p> <p>Innovaatioiden ja tutkimusten määrä ennaltaehkäisevissä ja varhaisen tuen palveluissa</p>	<p>Päihde- ja mielenterveys sekä perhekeskuspalvelujen kehittäminen mm. matalan kynnyksen ja varhaisen tuen palveluja kehittämällä (TSK-hanke)</p> <p>Ikäntyneiden ennustemallin rakentaminen riskiasiakkaiden tunnistamiseksi (Kestävä kasvu – hanke)</p> <p>Kotona asumista tukevat palvelut ikäntyneille ovat asiakaslähtöisiä (TSK- hanke)</p>	<p>NPS 41 (1.1.–30.6.) 61 % vastanneista kokee saaneensa tarvitsemansa hoidon tai palvelun.</p> <p>Käynnistyy Kestävän kasvun – hankkeessa 2024 -</p> <p>Ennaltaehkäisevää ja varhaista tukea koskevia tutkimuksia käynnistynyt noin 10 / 52 myönnettyistä tutkimusluvista.</p>

STRATEGIAN PAINOPISTE: YHDESSÄ ONNISTUEN

Strateginen tavoite: Hyvinvoiva ja kyvykäs henkilöstö toimii yhteisöohjautuvasti tehden työpaikasta vetovoimaisen

TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-30.6.2023
Henkilöstön pitovoiman vahvistaminen ja työnantajan vetovoimaisuuden lisääminen	Työelämän laatu > 54	Arvosta ja vaikuta - ohjelman viisi toimenpidettä <ul style="list-style-type: none">• rekrytointi tapojen kehittäminen ja henkilöstösaatavuuteen vaikuttaminen• esihenkilöiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen• urapolut ja osaamisen kehittäminen• palkitseminen ja henkilöstöedut• henkilöstöviestintä ja osallistaminen	5/2023 mittaus: Työelämän laatu = 55

Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, käyttötalousosa

Oma palvelutuotanto

OMA PALVELUTUOTANTO	TOTEUTUMA 1-6/2023	TA 2023	Jäljellä	Toteutuma-%
Toimintatuotot	25 062 932	54 133 318	29 070 386	46,30%
Myyntituotot	3 153 573	13 027 946	9 874 373	24,21%
Maksutuotot	21 091 950	36 593 802	15 501 852	57,64%
Tuet ja avustukset	186 805	1 765 000	1 578 195	10,58%
Muut toimintatuotot	630 605	2 746 570	2 115 965	22,96%
Valmistus omaan käyttöön	819 169	1 995 785	1 176 616	41,04%
Toimintakulut	-260 035 549	-574 740 696	-314 705 147	45,24%
Henkilöstökulut	-109 482 207	-248 261 770	-138 779 563	44,10%
Palvelujen ostot	-113 953 237	-242 240 933	-128 287 695	47,04%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 024 868	-19 802 647	-10 777 779	45,57%
Avustukset	-7 995 743	-22 699 840	-14 704 097	35,22%
Muut toimintakulut	-19 579 494	-41 735 506	-22 156 012	46,91%
Toimintakate	-234 153 448	-518 611 593	-284 458 145	45,15%

Erikoissairaanhoido

ERIKOISSAIRAANHOITO	TOTEUTUMA 1-6/2023	TA 2023	Jäljellä	Toteutuma-%
Toimintatuotot	7 775	73 100	65 325	10,64%
Maksutuotot	7 775	73 100	65 325	10,64%
Toimintakulut	-173 637 079	-263 848 500	-90 211 421	65,81%
Palvelujen ostot	-173 637 079	-263 848 500	-90 211 421	65,81%
Toimintakate	-173 629 304	-263 775 400	-90 146 096	65,82%

Pelastustoimi

PELASTUSTOIMI	TOTEUTUMA 1-6/2023	TA 2023	Jäljellä	Toteutuma-%
Toimintakulut	-7 800 000	-16 000 000	-8 200 000	48,75%
Palvelujen ostot	-7 800 000	-16 000 000	-8 200 000	48,75%
Toimintakate	-7 800 000	-16 000 000	-8 200 000	48,75%

Tilinpäätösennuste

KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE	Toteutuma 1-6/2023	TPE 2023	TA 2023	Erotus TPE-TA	Toteutuma-%
Toimintatuotot	25 070 707	60 929 036	54 206 418	6 722 618	46,25%
Myyntituotot	3 153 573		13 027 946		24,21%
Maksutuotot	21 099 725		36 666 902		57,54%
Tuet ja avustukset	186 805		1 765 000		10,58%
Muut toimintatuotot	630 605		2 746 570		22,96%
Valmistus omaan käyttöön	819 169	2 088 689	1 995 785	92 904	41,04%
Toimintakulut	-441 472 628	-878 373 256	-854 589 196	-23 784 060	51,66%
Henkilöstökulut	-109 482 207		-248 261 771		44,10%
Palvelujen ostot	-295 390 316		-522 089 433		56,58%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 024 868		-19 802 647		45,57%
Avustukset	-7 995 743		-22 699 840		35,22%
Muut toimintakulut	-19 579 494		-41 735 506		46,91%
Toimintakate	-415 582 752	-815 355 531	-798 386 994	-16 968 537	52,05%
Valtion rahoitus	374 577 124	764 102 599	734 777 661	29 324 938	50,98%
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-31 458	-90 000	-90 000	0	34,95%
Korkotuotot	1 772				
Muut rahoitustuotot	3 194		40 000		7,98%
Korkokulut	-2		-80 000		0,00%
Muut rahoituskulut	-36 422		-50 000		72,84%
Vuosikate	-41 037 086	-51 342 932	-63 699 333	12 356 401	64,42%
Poistot ja arvonalentumiset	-1 847 262	-3 700 000	-2 045 807	-1 654 193	90,30%
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 847 262		-2 045 807		90,30%
Satunnaiset erät + (-)	0				
Satunnaiset kulut	0				
Tilikauden tulos	-42 884 348	-55 042 932	-65 745 140	10 702 208	65,23%
Tilikauden alijäämä	-42 884 348	-55 042 932	-65 745 140	10 702 208	65,23%

Tilinpäätösennustetta on kuvattu tarkemmin Rahoitus- ja talousjohtajan katsauksessa sivulla 6.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa, taloudessa ja henkilöstössä raportointikaudella

Hyvinvointialueen johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut -kokonaisuus

Alkuvuoden merkittävimpiä tehtäviä on ollut hyvinvointialueohjelman ja palveluiden verkostosuunnitelman valmistelu päätöksentekoa varten. Tiedolla johtamisen osalta valmisteltiin hyvinvointialueohjelman tiedollista taustaa ja vahvistettu tietopohjaa uutta asiakas- ja potilastietojärjestelmää varten. Tiedolla johtamisen toimintamalleja on kehitetty vastaamaan kysynnän kasvua.

Hyvinvointialueella otettiin käyttöön uudet talousjärjestelmät vuoden vaihteessa, mikä on työllistänyt talouspalveluja merkittävästi. Uusien järjestelmien käyttöönotto vaatii alkuvaiheessa käyttäjien kouluttamista ja opastamista. Ostolaskujen käsittely on jonkin verran ruuhkautunut, koska laskut eivät suoraan ohjautu oikeille käsittelijöille. Tämä kuitenkin korjaantuu koko ajan, kun Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymässä käytössä ollut tilausviitekäytäntö saadaan toimimaan myös hyvinvointialueella. Talouspalvelut tekee yhdessä järjestelmistä vastaavan Sarastian kanssa jatkuvaa kehitystyötä, jotta järjestelmät saadaan paremmin vastaamaan hyvinvointialueen tarpeita. Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto on tuonut viivästyksiä joihinkin myyntilaskutuksiin.

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue on nimetty vastuuhyvinvointialueeksi Eteva-kuntayhtymän toiminnan siirtymiseen hyvinvointialueille liittyvissä toiminnoissa. Lisäksi hyvinvointialueella hoidetaan Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän purkamisen jälkeen tulevia asioita kuntien puolesta. Tämä työllistää erityisesti talouspalveluja.

Henkilöstölle näkyvin haaste toiminnan käynnistymisessä on liittynyt palkanmaksun haasteisiin. Hyvinvointialueen palkanmaksua hoitaa Sarastia Oy. Sarastian toiminta on ollut pahasti ruuhkautunut hyvinvointialueudistuksen takia. Ruuhka on aiheuttanut osalla henkilöstöä palkanmaksun viivästyksiä ja virheellisyyttä. Ruuhkan takia myös virheiden korjaaminen on viivästynyt. Virheiden selvittely ja korjaaminen on aiheuttanut paljon ylimääräistä työtä esihenkilöille, työntekijöille ja henkilöstöpalveluille.

Hyvinvointi, terveys ja asiakkuudet-alueella painopiste on ollut alkuvuoden yhdyspintojen integraation sekä asiakasohjauksen vahvistamisessa hyvinvointialueen aloitettua uutena itsenäisenä organisaationa. Alueellisen yhteistyön kiinnittymistä ja konkretisointia toiminnan ja talouden vuosikelloon on uudistettu, ohjausmallia vahvistettu ja strategisen, taktisen ja operatiivisen tason yhdyspintaryhmät ovat toimineet aktiivisesti.

Hyvinvointialueen ja kuntajohdon yhteistyöryhmä kokoontui kuukausittain, lisäksi kevään

aikana käytiin kuntakohtaiset johdon neuvottelut. Alueellinen hyvinvointikertomus 2022 hyväksyttiin kesäkuun valtuustossa, ja syksyllä tietopohjaa täydennetään TerveSuomi 2022 ja Kouluterveyskysely 2022 tiedolla. Alueellinen johdon foorumi kävi järjestämislain mukaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvottelut 31.5.2023, ja kuluvan vuoden painopisteiksi alueellisessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä nostettiin lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen, osallisuuden vahvistaminen, liikkumisen lisääminen sekä järjestöyhteistyön ja avustamisen tuki. HUS-järjestämissopimuksen mukaista Uudenmaanlaajuisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn suunnittelua aloitettiin yhdessä alueiden, Helsingin ja HUS:n kanssa hyvinvointialueen koordinaatiossa. Hyvinvointialueen järjestöjen avustamisen periaatteita (avustussääntö) täydennettiin hyväksymällä avustamisen periaatteet ja kriteerit (kehittämisen- ja tulevaisuuslautakunta 15.3.2023) ja avustushaku avattiin järjestöille. Alkuvuoden arvioinnin perusteella näyttää siltä, että hyvinvointialueen järjestöavustusten euromääräinen summa kuluvana vuonna nousee n. 400 000 euroon. Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP-hankekokonaisuuksien lisäksi alueella on aktiivista hankeyhteistyötä kolmannen sektorin kumppanuushakujen muodossa mikä vastaa hyvin Hyte-verkostolle asetettuihin tavoitteisiin.

Hyvinvointialueen henkilöstöä tuettiin jatkuvan parantamisen (lean) osaamisen lisäämisessä implementoimalla sitä tilauspalvelujen lisäksi osaksi tutkintoon johtavia koulutuksia. Henkilöstä autettiin asiakaskokemustiedon hyödyntämisessä aktiivisesti. Tavoitteena on, että asiakaskokemustietoa kerätään ja hyödynnetään koko organisaation (100 %) laajuisesti. Tällä hetkellä Roidun-palautetta hyödynnetään n. 75 % yksiköistä. Osallisuuden lisäämisessä käynnistettiin mm. uusi puntaroivien asukaspaneelin hanke Sitran kanssa. Ensimmäinen asukaspaneeli kokoontuu lokakuussa 2023.

Asiakasohjaus on edennyt kuluvalla vuodelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Lähiohjaus ja neuvonta on laajentunut, kokonaiskoordinaatio vahvistunut ja monialaisten tiimien toiminta alkanut vahvistaen sote-integroitua asiakasohjausta hyvinvointialueella. Talouden ja toiminnan näkökulmista hyvinvointi, terveys ja asiakkuudet alue kokonaisuudessaan pysyy annetussa raamissaan, pieni riski on olemassa myönnetyn toimeentulotuen menojen kasvun suhteen.

Ikäihmiset ja vammaiset

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualueella alkuvuosi on sujunut odotettua paremmin haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta. Arjen tekemistä sekä pitkäjänteisempää suunnittelua varjostavat huolet henkilöstön saatavuudesta, asiakaspaikkojen riittävydestä sekä siitä, että asiakkaat saadaan ohjattua sujuvasti oikean palvelun piiriin. Alati kiristynvä taloudellinen tilanne ja talousarvion raami pakottavat palvelualueen hillitsemään kustannusten kasvua. Arviomme mukaan, palvelualueelle varatut määrärahat riittävät kattamaan suunnitellut menot vuonna 2023. On kuitenkin huomioitava, että tilanne saattaa

muuttua nopeasti lähinnä ympärivuorokautisten asumispalvelupaikkojen lisääntyvän tarpeen myötä. Seuraamme tilannetta tarkasti kuukausiennusteissamme.

Kotona asumista tukevissa palveluissa haaste työvoiman saatavuudesta jatkuu – etenkin vuokratyövoiman ja sijaisten osalta. Oman henkilöstön lisä- ja ylityökorvaukset nostavat väistämättä henkilöstökuluja. Toiminnan kehittämisen painopisteinä ovat etäpalvelut ovat osaltaan varmistaneet palvelutarpeeseen vastaamisen sekä asiakaslaadun niukkojen resurssien vallitessa. Henkilöstön työajasta pyritään käyttämään mahdollisimman suuri osuus asiakastyöhön sekä keskittämään toimintoja kuten etäpalvelut ja yöhoito sujuvuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi. Kotihoidon resurssien hallinnan yksikkö toimii keskitetysti. Osana TulKoti –hanketta on laadittu yhtenäinen toimintamalli resurssien hallintaan ja siihen liittyvien järjestelmien ja työkalujen yhtenäiseen käyttämiseen. Toimintamalli otetaan käyttöön syksyn 2023 aikana. Sujuvilla ja yhdenmukaisilla toimintatavoilla on vakiinnutettu henkilöstön työajan kohdentuminen välittömään asiakastyöhön.

lääkäiden asumispalvelujen käsitteistö muuttui 1.1.2023 alkaen lakimuutosten vuoksi. lääkäiden asumispalveluja ovat lakiuudistuksen mukaan tilapäinen, yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen. Sosiaalihoitolain ja vanhuspäivähoitolain 1.1.2023 voimaan tulleet muutokset vaikuttavat ympärivuorokautisten palvelujen asukkaiden hyvinvointiin, toimintakykyyn ja palvelukokonaisuuteen merkittävästi. Ikäihmisten asumispalveluissa ylityspainetta aiheuttaa ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmäärän kasvu, joka johtuu pitkälti ulkopaikkakuntalaisista (nettovaikutus 14 asiakasta), jotka siirtyivät hyvinvointialueen asiakkaiksi vuoden 2023 alusta. Ostoasumispalveluiden hinnankorotukset vuodelle 2023 olivat poikkeuksellisen suuria. Hinnankorotuksiin varattiin 7 meur. määräraha. Henkilöstön saatavuudessa on ollut koko alkuvuoden haasteita, etenkin sairaanhoitajista ja hoitotyön sijaisista on pulaa. Kuntoutuskeskuksessa on jouduttu sulkemaan sairaansijoja henkilöstöpulan vuoksi kesällä.

Vammaispalveluissa on kuluvana vuonna luotu uusia toimintatapoja ja annettu tilaa yhteisöohjautuvien tiimien syntymiselle. Tähän on vaikuttanut Eteva kuntayhtymän toiminnan lakkaaminen vuoden alussa, jonka seurauksena osa organisaation henkilöstöstä ja toiminnasta siirtyi osaksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaispalvelujen toimintaa. Muutos kasvatti vammaispalvelujen henkilöstömäärää 250 henkilöllä ja asumispalvelujen ja päiväaikaisen toiminnan omien yksiköiden määrä alueella kasvoi.

Vammaispalvelujen kustannusten ennustamiseen liittyy joitakin epävarmuustekijöitä. Vammaisten palveluiden tulosalueella yksittäisistä palveluista edelleen ylitysuuhkaa on omaishoidon tuessa sekä kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten ostetuissa asumispalveluissa. Kokonaisuutena tulosalueella ei ole ylitysuuhkaa, sillä asiakasmäärissä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viime vuoteen verrattuna. Sopimuskorotuksiin ei ole talousarviovarausta ja hyvinvointialueiden välisessä laskutuksessa etenkin Eteva

kuntayhtymältä siirtyneiden palvelujen kohdalla on vielä epäselvyyttä. Uuden vammaispalvelulain oli tarkoitus tulla voimaan 1.10. Lain voimaantulon tilanne on edelleen epäselvä, joka vaikeuttaa valmistautumista tulevaan ja hidastaa asioiden eteenpäin viemistä.

Kotiin tuotettava hoivateknologia ja etäkäyntien lisääminen, yhteisöllisen ja tuetun asumisen lisääminen, perhehoidon lisääminen, omien yksiköiden käytön tehostaminen sekä palvelujen myöntämisen perusteiden tarkastelu ovat keinoina talousarviossa pysymiseksi.

Ikääntyneiden ja vammaisten ostopalveluiden valvonnassa painopistealueina ovat Omavalvonta

- kerätään kaikkien alueen ostoasumispalveluyksiköiden omavalvontasuunnitelmat ja annetaan niihin palaute
- varmistetaan, että toiminta on omavalvontasuunnitelmien mukaista
- Henkilöstörakenne ja -mitoitus
- varmistetaan luvanmukainen henkilöstörakenne
- erityishuomio avustavan henkilökunnan osuuteen suhteessa sote-alan koulutuksen saaneisiin sekä huomioiden työntekijöiden kielitaito

Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Vuoden vaihtuminen käynnisti kauan odotetun sote-uudistuksen ja hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Keusotessa toiminnan alkamista sujuvoitti merkittävästi jo neljä vuotta jatkunut Keusote-kuntayhtymän toiminta, joka loi vankan perustan uuden hyvinvointialueen työskentelylle. Mielen palvelualueeseen kuuluvat aikuisten sosiaali-, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut. Kaikkiaan palvelualueella työskentelee 809 vakituista työntekijää ja heidän lisäksi lukuisia määräaikaista työntekijöitä. Kokonaishenkilöstövahvuus on lähes 1 000 työntekijää.

Siirtyminen hyvinvointialueelle 1.1.2023 toi mukanaan kahden uuden toiminnan käynnistymisen Mielen toiminnassa verrattuna aiempaan kuntayhtymätoimintaan. Psykologi- ja kuraattoripalvelut siirtyivät vuodenvaihteessa kunnilta hyvinvointialueille. Kuraattorit ja psykologit ovat kuitenkin edelleenkin osa koulu yhteisöä ja jatkoivat työskentelyään koulun tiloissa. Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut palvelevat 103,5 toimen voimin 37 125 oppilasta tai opiskelijaa esiopetuksesta toiselle asteelle lain edellyttämänä lähipalveluna kouluilla ja oppilaitoksissa. Haasteena alkuvuonna on ollut koulupsykologien heikko saatavuus, jota on pyritty parantamaan erilaisten henkilöstöetuuksien avulla. Tilanne ei ole kuitenkaan merkittävästi parantunut osavuotiskatsauksen tarkasteluajankohtana.

Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta ja henkilöstö siirtyivät 1.1.2023 osaksi Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen toimintaa oltuaan sitä ennen 19 jäsenkunnan omistama kuntayhtymä. Muutoksen myötä hyvinvointialueen omana toimintana on koko päihdehuollon palveluketjun prosessi: avohoidon palvelut, katkaisu- ja vieroitushoito ja laituskuntoutus. Keusoten näkökulmasta uutta on yhteistyö Vantaa-Keravan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueiden sekä Helsingin kanssa, jotka ostavat laitospalveluita Ridasjärveltä ja mahdollisesti päihdevierotusyksiköstä.

Aikuisten mielenterveys-, päihde ja sosiaalipalvelut

Nuorten aikuisten mipä-tiimi on aloittanut toimintansa toukokuussa 2023. Tiimissä työskentelee 11 sairaanhoitajaa ja 1 sosiaalityöntekijä paikkakuntakohtaisista tiimeistä. Jälkihuoltonuorten palvelut henkilöstöineen siirtyivät suunnitellusti lastensuojelusta aikuisten palveluihin toukokuussa 2023. Jälkihuollon ikäraja pidennettiin lakimuutoksella 25 ikävuoteen saakka vuonna 2022. Jälkihuollon kehittäminen ja työtapojen yhtenäistäminen tulosalueen muiden palveluiden kanssa on aloitettu. Tiimiin on myös siirretty sosiaalityöntekijäresurssia vastaamaan lakisääteisen velvoitteen mukaisesti erityistä tukea tarvitsevien nuorten kanssa tehtävästä työstä.

Ukrainan sota syttyi helmikuussa 2022 ja aiheutti sotapakolaisten virran Suomeen. Maahanmuuttajapalvelut on valmistellut yhdessä kuntien kanssa Ukrainan pakolaisten kuntapaikoille siirtymiä vuoden 2023 aikana yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa. Päätös perheryhmäkodin perustamisesta alaikäisille pakolaistaustaisille lapsille tehtiin toukokuussa palveluiden järjestämisen lautakunnassa ja asian valmistelu on ollut käynnissä sen jälkeen. Perhehoitoa järjestetään 1.9. alkaen Keski-Uudenmaan alueella asuville pakolaislapsille Länsi-Uudenmaan hva:n kanssa tehdyn palvelun tuottamissopimuksen avulla.

Sosiaalisessa kuntoutuksessa on seurattu TE-hallinnossa käynnissä olevaa "TE-palvelut 2024" -uudistusta. Uudistus vaikuttanee TE-palvelujen ja hyvinvointialueen työnjakoihin sekä yhteistyöhön mm. aktivointisuunnitelmatyön ja kuntouttavan työtoiminnan osalta. Tavoitteena on myös kehittää yhteistyötä työkykytiimin, Ohjaamojen, aikuissosiaalityön ja maahanmuuttopalveluiden kanssa ja näin lisätä TYP-työn tunnettuutta ja verkostojen toimivuutta. TYP-työssä tehdään myös aktiivista verkostotyötä sisäisten ja ulkoisten kumppaneiden kanssa. Työkykyhanke ei jatka hankkeen päätyttyä omana yksikkönään. Sosiaalinen kuntoutus osallistuu toiminnan jatkojuurruttamisen työryhmiin. Haasteena tulee olemaan työkykyprosessiin liittyvän työn sisällyttäminen osaksi sosiaalisen kuntoutuksen henkilöstön työnkuvia.

Asunnottomuutta vähentävien sote-palveluiden kehittämishanke Nestorin tavoitteena on ollut asumissosiaalisen työn rakenteiden vahvistaminen ja luominen. Tavoitteeseen pyritään luomalla asunnottomuutta vähentäviä ja ennaltaehkäiseviä matalan kynnyksen rakenteita sekä kehittämällä asumissosiaalisen työn osaamista sote-palveluissa ja

verkostoissa. Hankkeen painopiste on vahvasti rakenteissa ja ennaltaehkäisevässä työssä.

Mielenterveys- ja varsinkin päihdeongelmat ovat väestössä lisääntyneet ja nämä tekijät yhdessä tulevat vaikuttamaan merkittävästi ostopalvelujen käyttötalouteen. Ostopalveluiden hinnat ovat nousseet, asiakasmäärät ovat kasvaneet ja toimintatuotot vähentyneet. Hyvinvointialueen strategian mukaisesti mielenterveys- ja päihdepalveluissa on jatkettu toiminnan painopisteen muuttamista varhaiseen puuttumiseen ja ennaltaehkäisyyn, mikä käytännössä tarkoittaa mm. sitä, että yksilö- ja ryhmämuotoisten lyhytinterventioiden (ohjattu omahoito, terapiat etulinjaan, HOT) tuotantoa on lisätty ja vakiinnutettu. Valtaosa henkilöstöstä osallistui Terapiaan etulinjaan -koulutukseen viime vuoden aikana ja kuluvan vuoden aikana ko. koulutus tarjotaan niille, jotka eivät ole sitä vielä suorittaneet.

Omissa asumispalveluyksiköissä, Wärttinässä, Tähkässä ja Jyvässä, otettiin käyttöön etäosastotoiminta 1.2.2023 alkaen yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa. Palvelu tuo taloudellisia säästöjä erikoissairaanhoidon menoista. Etäosastotoiminnan aloittamisen myötä asumisyksiköiden asiakkaat eivät pääse HUSin osastohoitoon, vaan hoitoa tarjotaan etäosastopalveluna tai asiakkaiden kotiuttaminen osastohoidosta voi aikaistua tarjottavan etäosastotoiminnan myötä. Riskinä on erikoissairaanhoidotarpeen siirtyminen asumispalveluihin.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut

Perhekeskuspalvelujen johtamisjärjestelmän muutos astui voimaan hyvinvointialueelle siirryttäessä. Opiskeluhuollon kokonaisuudessa koulukuraattorit- ja psykologit sekä koulun tuen kuntouttavien luokkien psykiatriset sairaanhoitajat muodostavat koordinoitavan kokonaisuuden. Lisäksi lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelut sisältäen perheneuvola- ja nuorisoasemapalvelut, neuvolapsykologipalvelut ja interventiokoordinaation on integroitu omaksi koordinoitavaksi kokonaisuudeksi. Sosiaalihoitolaisten mukaiset palvelut perhesosiaalityö, perheohjaus ja ammatillinen tukihenkilötyö, lapsiperheiden kotipalvelu ja varhaisen tuen perhetyö sekä perheoikeudelliset asiat muodostavat oman koordinoitavan kokonaisuuden. Neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto säilyvät entisessä koordinaatorakenteessa.

Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen rahoituksella on kehitetty perhekeskuksen Keski-Uudenmaan kohtaamispaikkatyötä kuntien nimeämiin kohtaamispaikkoihin. Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen yhteistyössä kuntien, seurakuntien ja järjestöjen kanssa jatkuu luodussa koordinaatorakenteessa ja verkoston toimintavuodelle asettamien tavoitteiden suuntaisesti. Hyvinkään Rentton sote-keskukseen on suunniteltu lapsiperheiden matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoimintaa.

Lasten ja nuorten tuen ja avun saantia Tulevaisuuden Sote-keskus hankesuunnitelmaan kirjattun mukaisesti systematisoidaan perheissä, joissa vanhemmilla on päihde- tai/ja mielenterveysongelmia (käyttösuunnitelmatavoite). Tätä tavoitetta tukemaan kuvataan vanhempien hoitopalveluketju yhdessä aikuisten päihde- ja mielenterveyspalvelujen, lastensuojelun ja terveystalujen kanssa ja hankerahoituksella on palkattu huhtikuusta alkaen hankekoordinaattori.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on epäkohtailmoituksen seurauksena antanut huomautuksen hyvinvointialueelle perhesosiaalityön työntekijäkohtaisesta asiakasmäärästä. Perhesosiaalityön käytettävissä ei ole riittävää määrää sosiaalihuollon ammattihenkilöitä vastaamaan asiakkaiden lakisääteisistä sosiaalihuoltolain mukaisista lapsiperhepalveluista. Vaikka lapsiperheiden sosiaalityössä ei ole lainsäädäntöön perustuvaa enimmäisasiakasmäärää, katsoo valvontaviranomainen työntekijäkohtaisten asiakasmäärien olevan erittäin korkeita ja asiakkaina olevan runsaasti erityistä tukea tarvitsevia lapsia. Aluehallituksen toukokuussa saapuneen huomautuksen jälkeen aloitettiin heti tilapäiset toimenpiteet henkilöstövahvuuden parantamiseksi perhesosiaalityössä. Kokonaisvaltainen ratkaisu tilanteeseen edellyttää henkilöstöresurssien vahvistamista vuoden 2024 talousarviokäsittelyn yhteydessä, sillä asiakasmäärä on kasvanut 27 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan raportointiajankohtaan verrattuna.

Lastensuojelun avo- ja sijaishuollon sosiaalityössä on toteutettu systeemistä työtettä ja tiimimallia. Systeemisessä työtössä korostuu sosiaalityöntekijän suhde lapseen ja vanhempaan. Systeemisen lastensuojelun kouluttaminen ja työtteen juurruttaminen on jatkuva prosessi. Keusoten lastensuojelutyö kattaa koko palveluketjun omana toimintana avohuollon työstä sijaishuoltoon. Lastensuojelulaitosten ylläpitäminen omana toimintana tuo työhön laatua ja kustannustehokkuutta. Palvelu ja hoito suunnitellaan lapsen ja perheen tarpeita vastaavaksi.

Lastensuojelun tehostetun perhetyön yksikkö on perustettu joulukuussa 2022. Tehostetun perhetyön perheohjaajat on keskitetty yhden esihenkilön alle. Tehostettu perhetyö toimii edelleen 4 alueella, lähellä avohuollon sosiaalityötä, mutta on hallinnollisesti oma yksikkönsä, josta sosiaalityöntekijät tilaavat asiakkaille palvelua. Tehostetun perhetyön prosessi on vakioitu ja tavoitteena on tuottaa tasalaatuiset palvelut hyvinvointialueella.

Tehostetun perheohjauksen esihenkilön alaisuuteen tulee talouden ja toiminnan kehittämisohjelman (TTK) kehittämiskohde Napakka-tiimi. Napakka on "nopean toiminnan joukot", joka tarjoaa perheiden kriisitilanteissa intensiivistä tukea ja ehkäisee lapsen kodin ulkopuolista sijoittamista.

Keusoten omien lastensuojeluyksiköiden käyttöaste on ollut korkea. Kuntouttavien yksiköiden (13 paikkaa) käyttöaste ajalla 1–6/2023 oli 97,3 % ja vastaanotto- ja arviointiyksiköiden (27 paikkaa) käyttöaste oli 96,3 %.

Auerkulman perhetukikeskus muutti väistötiloihin Uudenmaantie 1 helmikuussa 2023. Vanhat rakennukset on purettu ja uusien tilojen rakentaminen on käynnissä. Uuden Auerkulman rakentaa Hoivatilat Oy, joka vuokraa tilat hyvinvointialueelle. Uusien tilojen luovutus on 29.4.2024, joihin sijoitetaan 2 vastaanotto- ja arviointiyksikköä.

Sijaishuollon ostopalveluiden kustannukset nousivat 15–18 % uudessa puitesopimuksessa.

Hyvinvointialueohjelman osana on valmisteltu lastensuojelun kodin ulkopuolisen hoidon palvelurakenteen muuttamista. Palvelurakennetta muutetaan siten, että laitoshoidon omaa tuotantoa lisätään nykyisestä. Oma tuotanto laajenee asiakasryhmiin, jotka nyt ohjautuvat yksityisten palvelutuottajien yksiköihin. Tällä toimenpiteellä on inhimillisten hyötyjen lisäksi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia tulevina vuosina.

Terveyspalvelut ja sairaanhoito

Terveys- ja sairaanhoidon palvelujen siirtyminen Hyvinvointialueelle sujui suunnitellusti. Palvelujen saatavuutta vaikeuttivat edelleen koronaepidemia, henkilöstöpuutteet ja alueelliseen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönottojen valmistelu ja toteutus. Käyttöönotot hidastivat, ja tulevat edelleen hidastamaan palvelutuotantoa, kun asiakastietoja käsitellään eri järjestelmissä ja osin tietoa siirretään manuaalisesti järjestelmästä toiseen. Yksiköissä on ollut lupa rekrytoida lisätyövoimaa, mutta siinä ei ole aina onnistuttu. Vuoden 2024 alussa Terveys- ja sairaalapalveluissa on käytössä suun terveydenhoidon Winhit ja muun terveystietojärjestelmän OMNI360 järjestelmät. Yhtenäiset järjestelmät tulevat edistämään palvelujen yhdenmukaistamista ja nopeuttamaan asiakkaiden joustavaa ohjausta ja palvelua. Yleinen tiedonkulun parantuminen tulee lisäämään mm. asiakas- ja potilasturvallisuutta ja vähentämään päällekkäisen työn tekemistä.

Poikkeuksellisten koronapandemiavuosien jälkeen alkuvuodesta väestössä kiersi ns. kolmoisepidemia, kun koronaviruksen lisäksi esiintyi influenssa- ja RS-virusta. Kolmoisepidemia lisäsi palvelujen kysyntää ja yhteydenottojen määrää sekä henkilöstön sairastavuutta. Maalis-huhtikuussa koronavirusepidemiassa todettiin aaltoa, joka lähti toukokuussa laskuun, vaikka jätevesinäytteiden perusteella koronavirusta esiintyi edelleen kesäkuussa lähes yhtä paljon kuin tammikuussa. Koronapotilaiden määrä Keusoten akuuttiosastoilla oli runsasta koko seuranta-ajan. Useimmat näistä potilaista olivat iäkkäitä ja monisairaita, jonka vuoksi hoitajaksot olivat pitkiä. Väestön kuolleisuus koronavirustautiin oli vähäisempää verrattuna vuoden 2022 alkupuoliskoon. Keusoten osastoilla, asumispalveluissa ja kuntoutuskeskuksessa esiintyi sisäisiä koronaepidemioita, joiden vuoksi vuodepaikkoja jouduttiin sulkemaan. Paikkasulut ovat

omalta osaltaan vaikuttaneet erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon tai –hoivaan siirtymisiin ja sen myötä erikoissairaanhoidon maksullisten siirtoviivepäivien määrän kasvuun. Siirtoviiveet kerryttivät seurantakaudella erikoissairaanhoidon lähes 1,2 M€ ylimääräisen budjetoimattoman kuluerän. HUS-yhtymä korotti siirtoviivemaksuja 100 %:lla vuoden alussa.

Koronaviruksen laboratoriotestausta on kevään aikana vähennetty voimakkaasti verrattuna edeltävään vuoteen. Hyvinkään ja Nurmijärven testipiste suljettiin alkuvuonna ja Järvenpään testipiste toukokuussa, jolloin väestöttestauksesta luovuttiin Uudellamaalla. Testauksesta aiheutuu kustannuksia kuitenkin edelleen koko loppuvuoden ajan sairaalapalvelujen ja Paxlovid-koronaviruseräkkeen kohderyhmään kuuluvien diagnostiikkatarpeiden vuoksi. Koronakuluihin ei ole varattuna määrärahoja. Näiden osalta ylitysuhka on n. 0,5 M€.

Covid-19 on heinäkuusta 2023 alkaen luokiteltu valvottavaksi tartuntataudiksi samalla kun pandemian aiheuttanut uusi koronavirus SARS-CoV-2 poistettiin yleisvaarallisten tartuntatautien luettelosta. Valtioneuvosto hyväksyi asetusmuutoksen 30.6.2023. WHO ei enää luokittele koronavirusta kansainväliseksi kansanterveysuhaksi. Koronarokotuksia tullaan jatkossakin tarjoamaan väestölle THL:n suositusten mukaisesti kuten influenssarokotuksia. HUS:n Koronarokotusaika-fi-palvelun käytöstä on luovuttu ja valmisteltu Keusoten uuden sähköisen ajanvarausalustan käyttöönottoa syksyn influenssa- ja koronarokotuksissa. Rokotustoimintaan on varattu määräraha, joka tulee ylittymään, mikäli loppuvuonna palvelu joudutaan tuottamaan ostona tavoitellun oman toiminnan sijaan.

Terveyspalvelujen ja sairaanhoidon palvelujen kysyntä pysyi korkeana.

Vastaanottopalveluissa oli lähes 8 000 hoidettua asiakasta enemmän kuin 2022 vastaavana ajanjaksona. Asiakaskontakteja oli reilu 240 000 ja tässä kasvua oli lähes 43 000 kontaktia. Vastaanottopalvelujen saavutettavuuden puhelimitse on ollut huonoa jo edellisen vuoden aikana. Tilanne huononi seurantavuoden alussa ja uudelleen maaliskuussa kuussa, kun vaihteellinen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto starttasi, epidemiatilanne paheni ja työntekijävaje kasvoi.

Maaliskuussa Etelä-Suomen aluehallintovirasto otti Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn sekä välittömän yhteydensaannin toteutumisen oma-aloitteiseen viranomaisvalvontaan Keusoten verkkosivuilla raportoimien saatavuus ja saavutettavuus tietojen, aikaisempien valvontatietojen ja yhteydenottojen perusteella.

Vastaanottopalvelut ovat seurantakauden aikana panostaneet henkilöstön rekrytointiin ja mm. Lääkärityövoiman tilanne on jkv kohentunut. Edelleen kesäkuun lopussa avosairaanhoidon lääkäriavajaus oli n. 30 % tavoitellusta. Vuoden alussa käynnistettiin pilotti työnimellä Etäterveysasema, jossa keskitetysti toteutetaan kiireellisen hoidon arviointi, et hoito ja kivijalkapalveluun ohjaus, terveyspalvelujen neuvonta sekä digitaalisten yhteydenottojen etäpalvelu. Palveluun rekrytoitiin lisähenkilöstö, jolle ei ollut osoitettua määrärahaa. Vastaanottojen palvelujen saavutettavuus ja saatavuus on

kohentunut seurantajakson aikana. Tilanteen kohentuminen on jatkunut kesäkauden jälkeen.

Ajanjaksolla 1.1.- 30.6.2023 vastaanottopalveluihin soitettiin 234 765 puhelua ja takaisinsoittopyyntöjä jätettiin 138 309 kpl. Kiireellisen linjan puhelujen osuus oli 15 % kaikista saapuneista puhelusta ja kiireasioissa otettiin yhteyttä 34 479 kertaa, takaisinsoittopyyntöjä jätettiin 23 905 kpl. Näiden puhelujen vasteajan keskiarvo oli 2,3 tuntia ja puoleen puhelusta vastattiin alle 1,5 tunnissa. Kiireettömässä asiointissa suoraan hoitovastaavia tavoiteltiin puhelimitse 157 139 kertaa (67 % kaikista puhelusta) ja pyydettyjä takaisinsoittoja oli 84 667 kpl. Kyseisten puhelujen vasteajan keskiarvo oli 2,5 vrk ja puoleen takaisinsoittopyynnöistä vastattiin 4,7 tunnissa. Pisimmät vasteajat olivat kiireettömällä asiakkaaksitulon puhelulinjoilla. Soittoja vastaanotettiin yhteensä 42 006 kpl (18 % kaikista puhelusta) ja takaisinsoittopyyntöjä jätettiin 28 821 kpl. Vasteaikojen keskiarvo oli 11,6 vrk ja puoleen takaisinsoittopyynnöistä vastattiin n. 10 vrk:ssa. Puhelinyhteydenottoviiveet olivat pahimmillaan huhtikuussa, jonka jälkeen takaisinsoittoviiveet ovat asteittain lyhentyneet.

Seuranta-aikana kaikki vastaanottopalvelujen asiakkaat saivat palvelun kiireellisissä asioissa saman vuorokauden aikana. Kiireettömässä asiassa potilaan asiaa edistettiin mahdollisimman pitkälle ensimmäisen yhteydenoton aikana. Jos potilaan kiireettömää asiaa ei voitu hoitaa sairaanhoitajan itsenäisenä palveluna tai sairaanhoitajan ammattilaiskonsultoinnin avulla, potilas asetettiin kiireettömään jonoon tilanteissa, joissa vapaita vastaanottoaikoja ei ollut saatavilla. Kesäkuun lopussa (vko 26) terveysasemien lääkäriin vastaanottojen hoitojonojen pituus vaihteli eri asemilla 14 - 168 vuorokauden välillä. Jonokäytäntö ei ole asianmukainen ja sitä lyhennettiin mm. oman henkilökunnan lisätyönä. Kyseenalaisen hoitojonon ja syyskuun alussa kiristyvän hoitotakuulainsäädännön vuoksi seurantakaudella on edistetty palvelusetelien käyttöönottoa kiireellisessä lääkäriin vastaanotto toiminnassa, suun terveydenhuollon palveluissa, kotikuntoutuksessa ja opiskeluterveydenhuollossa sekä kouluterveydenhuollossa. Palvelusetelin käyttöönottoa ovat hidastaneet järjestelmien keskeneräisyys.

Perhekeskuspalvelujen lääkärien terveystarkastukset eivät ole toteutuneet lain määräämällä tavalla henkilöstöpulan ja hoitovelan vuoksi. Perhekeskuspalveluihin ei ole pystytty ohjaamaan THL:n suosituksen mukaista lääkäriresurssia vaan lääkärien työpanoksessa on huomioitu avopalvelujen lääkäreiden kokonaisvaje. Tämä on johtanut siihen, että lääkäriä on kohdennettu sitä eniten tarvitseville asiakkaille. Lääkäriä on kohdistettu ennaltaehkäisevässä työssä alle 1-vuotiaiden ja raskaan olevien terveystarkastuksiin, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon huolilapsille ja nuorille sekä perheneuvolan ja nuorisoyhteisöjen asiakkaille sekä kutsuntatarkastuksiin. Palvelusetelivalmistelu etenee ja lääkäriin vastaanottoja on toteutettu lisätyönä. Koronaepidemian jälkeinen yksilöllinen hoitovälin purkautuminen on aiheuttanut suun terveydenhuoltoon kasvavaa kysyntää ja hoitoon pääsyn jonoutumista. Kesäkuun lopussa kiireettömiä suun terveydentarkastuksia jonotti yhteensä 9350 asiakasta. Näistä n. 22 %

ylitti 6 kk:n hoitotakuun. Hoitojonoa on lyhennetty kesäkuun alusta suorahankintasopimuksella ja oman henkilöstön lisätyönä. Jonopurkujen kustannuksista n. 30 % katetaan asiakasmaksutuotoilla. Tämän lisäksi suun terveydenhoidon oman toiminnan kehittäminen etenee.

Tuki- ja liikuntaelinsairauksien fysioterapeutin suoravastaanottopalvelua on saatavilla koko hyvinvointialueella. Fysioterapeutit työskentelevät osana vastaanottopalvelujen moniammatillisia tiimejä ja tuki- ja liikuntaelinsairaat asiakkaat ohjataan useimmiten suoraan fysioterapeutille lääkärin sijaan. Palvelujen saatavuudessa eri terveysasemilla on ollut jkv vaihtelua, koska henkilöstövaihdosten yhteydessä erityiskoulutuksen jo omaavia fysioterapeutteja ei ole ollut työmarkkinoilla.

Alueen puheterapiapalvelujen saatavuudessa on edelleen haasteita. Edellisiin vuosiin verrattuna puheterapeuttien rekrytoinneissa on kuitenkin onnistuttu paremmin ja jonoja on lyhennetty. Puheterapiapalvelujen saatavuutta varhaisessa palvelujen tarpeen vaiheessa on lisätty mm. kouluttamalla neuvolaterveydenhoitajia yksittäisten äännevirheiden tunnistamisessa ja varhaisen tuen tarjoamisessa verkkopohjaisen Äännekoulun lisenssin avulla. Etämuotoisen ryhmätoiminnan palvelun kehittäminen etenee.

Akuuttiosastoilla jonotti jatkuvasti sisäiseen jatkohoitoon keskimäärin 48 potilasta (20 % paikoista), jotka eivät tarvitse akuuttiosastotasosta hoitoa. Vuonna 2022 vastaavana ajankohtana jatkohoitoon jonottajat käyttivät 16 % vuodepaikoista. Tämä vaikuttaa jo merkittävästi kykyyn ottaa vastaan uusia potilaita. Potilasvirtauksen hitaus ruuhkautti osaltaan Hyvinkään sairaalan päivystystä ja osastoja. Potilasvirtausta akuuttiosastoilta jatkohoitoon vaikeutti palveluasumiseen sijoittumisen hitaus ja arviointi- ja kotikuntoutustoiminnan puutteet. Kevään aikana ostetussa palveluasumisessa suuri määrä asiakaspaikoista oli suljettuna henkilöstövajeiden vuoksi. Potilaiden siirtyminen erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon sakkasi johtaen siirtoviivepäiviin. Maksullisia siirtoviivepäiviä kertyi kesäkuun loppuun mennessä 941 kpl, mikä on n. 400 siirtoviivepäivää enemmän kuin vuoden 2022 alkupuoliskolla ja 600 siirtoviivepäivää vähemmän kuin 2022 viimeisten 6 kk aikana.

Arviointi- ja kotikuntoutuspalvelujen henkilöstövajeusten vuoksi toiminta ei ole pystynyt riittävän nopeasti ottamaan vastaan sairaalapalveluista kotiutuvia ja vastaamaan oikea-aikaisesti kotona kuntoutettavien asiakkaiden tarpeisiin. Viiveinen toiminta lisää omalta osaltaan erikoissairaanhoidon maksullisia siirtoviivepäiviä. Arviointi- ja kotikuntoutuksen toiminnan kehittäminen, resursointi ja tilapäisen kotihoidon palvelusetelin käyttöönoton valmistelut ovat kuntoutuspalvelujen priorisoituja kehittämisen kohteita.

Kuntoutuskeskuksen käyttöaste jäi alkuvuonna vähäisemmäksi osastoepidemioiden, henkilöstöpuutteiden ja HUS:n henkilöstövajeesta johtuvien leikkaustoiminnan viiveiden vuoksi. Alkuvuodesta Kuntoutuskeskuksessa otettiin koekäyttöön eksoskeletoneja (fyysistä kuormitusta vähentävä laite) sekä erilaisia digitaalisia kuntoutus- ja virikelaitteita. Laitteiden testaus toteutetaan Etelä-Suomen ammattikorkeakoulujen

opiskelijayhteistyönä. Kuntoutuskeskuksessa aloitettiin yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa vertaistukiohjaus ja kokemusasiantuntijoiden apu.

Kehitysvammavastaanotolla eri ammattilaisten työpanosta ostetaan edelleen tavoiteltua enemmän rekrytointivaikeuksien vuoksi. Asiakkaiden palveluprosesseja on pystytty nopeuttamaan ja sujuvoittamaan ja palvelujen saatavuus on ollut jonotonta.

Lääkinnällisen kuntoutuksen kulut kasvoivat edellisvuoteen vuoteen verrattuna. Tähän on vaikuttanut mm. asiakkaiden palvelutarpeiden lisääntyminen ja HUS yhtymän muuttunut toiminta, jossa asiakkaiden kuntoutuksen suunnittelua päätöksineen, on enenevästi siirretty hyvinvointialueelle.

Geriatrian poliklinikka on toiminut keskitettynä toimintana vuoden ajan. Poliklinikalla tehdään erityistason diagnostiikkaa, kokonaisvaltaista hoidon ja palvelun arviota sekä laaditaan hoitosuunnitelmat pääsääntöisesti muistioireisille ikääntyneille.

Terveyspalvelut- ja sairaanhoidon yksiköissä jatkettiin aktiivista kehittämistoimintaa. Osana hyvinvointialueohjelman toimenpiteitä vastaanottopalveluissa aloitettiin jonoton vastaanottomalli -projekti, jonka tavoitteena on sujuvoittaa palvelua niin, että välitön yhteydenotto ja haetun palvelun saatavuus paranevat, asiakaskohtaiset turhat yhteydenotot vähenevät ja asiakkaiden hoidon jatkuvuus turvataan silloin, kun se on tarpeen.

Mäntsälän terveysasemalla käynnistettiin yhdessä Terveystalon kanssa pilotti, jossa episodityyppisten asiakkaiden hoito siirrettiin yksityiselle taholle. Tavoitteena on luoda joustava yhteistyömalli tilanteisiin, joissa oman henkilöstön vajaus uhkaa palvelujen tuottamista. Pilotin aikana Mäntsälän puhelinjonot saatiin purettua.

Liikkuva sairaala toimintaa pilotoitiin Järvenpään alueella 13.3.-11.6.23. Pilotissa muodostettiin liikkuvan sairaalan toimintamalli. Kesäkuun loppuun mennessä liikkuvaan sairaalaan tuli 54 yhteydenottoa ja 73 % potilaista sai kiireellisen hoidon omassa asuinpaikassaan päivystyskäynnin sijaan. Pilotitoiminta jatkuu ja sen kustannusvaikuttavuusanalyysi valmistuu alkusyksystä. Etävastaanottojen pilotointi kotisairaalassa käynnistyi maaliskuussa ja toimintaa kehitetään edelleen.

Alkuvuoden aikana pilotoitiin muutamassa monialaisessa työyhteisössä farmasiapalveluja. Vaikutelmana on, että lääkitysturvallisuuden parantuminen ja lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan työpanoksen siirtyminen kustannusvaikuttavasti välittömään asiakastyöhön puoltaa esitystä lisätä farmasiapalvelujen määrärahavarausta vuoden 2024 talousarviossa.

Vuoden 2022 seulontakattavuustiedot julkaistiin keväällä 2023. Keski-Uudenmaan seulontoihin osallistuttiin edellistä vuotta aktiivisemmin. Kohdunkaulasyövän seulontoihin osallistui 71.7 % kutsutuista, kun vuonna 2021 tutkimukseen saapui 65.6 %. EU tavoitteena on 85 prosentin osallistuminen. Rintasyöpäseulontakutsun otti vastaan 80.6 % kutsutuista

(vuonna 2021 77 %), mikä on valtakunnallista keskitasoa. Suolistosyöpien seulonta aloitettiin vuonna 2022 uutena valtakunnallisena syöpäseulontana. Ensimmäisenä seulontavuotena osallistumisaktiivisuus oli 79.1 %. Vuoden 2023 seulonnat jatkuvat vuoden loppuun ja tulokset ovat käytettävissä 2024.

Erikoissairaanhoito

Sote-uudistuksen ja hyvinvointialueuudistuksen myötä HUS-kuntayhtymän toiminta lakkasi ja sen tuottamien palvelujen järjestämisvastuu siirtyi HUS-yhtymälle 1.1.2023 alkaen. HUS-yhtymän toiminnan rahoittavat Uudenmaan neljä hyvinvointialuetta, Keski-Uusimaa, Länsi-Uusimaa, Itä-Uusimaa ja Vantaa-Kerava, sekä Helsingin kaupunki. Yhteistoiminnalla ei ole kaupallista luonnetta. Sopijaosapuolet ovat sitoutuneet tekemään yhteistyötä eri tasoilla.

Vuoden alussa HUS Uudenmaan Hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS-yhtymän yhteistyö on käynnistynyt tarkentamalla eri yhteistyöfoorumien kokoonpanoja, jäseniä ja toimintavalmiuksia.

HUS-järjestämissuunnitelma hyväksyttiin Uudenmaan hyvinvointialueiden aluevaltuustoissa, Helsingin kaupunginvaltuustossa ja HUS-yhtymän yhtymäkokouksessa alkuvuonna 2023.

HUS:n kehukseen kuuluvien palvelujen toteuma tammi-kesäkuussa oli 139,8 milj. euroa, mikä ylittyi jaksotetun talousarvion 3,1 milj. eurolla. Hoitoa toteutui etenkin psykiatrian palveluissa suunniteltua enemmän. Kehyksen ulkopuolisten palveluiden toteuma oli 1,4 milj. euroa ja niitä kerryttivät siirtoviivemaksut ja kehitysvammapsykiatria. Vuoteen 2022 verrattaessa kehukseen kuuluvien palvelujen muutos oli +16,2 milj. euroa. Vuosivertailussa on syytä huomioida kevään 2022 hoitajalakko, joka vaikeutti myös erikoissairaanhoidon palvelujen toteutumista. Kehyksen ennuste vuodelle 2023 on 276,1 milj. euroa ja se ylittää talousarvion 4,3 milj. eurolla (+1,6 %). Hyvinvointialueen talousarviossa erikoissairaanhoitoon on varattu 263,8 milj. euroa ilman tk-päivystystä.

Keusoten alueen erikoissairaanhoidon elektiivisten läheteiden määrä oli tammi-kesäkuussa yhteensä 21 405 kpl, mikä on 6 % enemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Osasyynä läheteiden kasvuun on koronan aiheuttaman hoitovelan eli patoutuneen hoidon tarpeen realisoituminen. Kesäkuun lopussa HUS-yhtymän hoitojonoissa oli 7 820 Keski-Uudenmaan asukasta, joista puolet odotti hoitoon ja puolet hoidon tarpeen arviointiin.

Pelastustoimi

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos 1.1.-30.6.2023

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoitopalvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytintä ja järjestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelmat yhteistyössä alueensa kuntien kanssa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ydinpalvelut ovat onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminta sekä ensihoito. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen organisaatioon kuuluu myös Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisyksikkö.

Pelastuslaitoksen alkuvuosi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti. Toimintatuotot ovat toteutuneet melkein ennakkoidusti ja tasoittuvat loppuvuonna. Koko vuoden toimintamenojen ja -tuottojen on arvioitu toteutuvan melkein ennakkoidun mukaisesti. Henkilöstömenoissa on lievää ylitysuhaa talousarvioon nähden vuoden 2023 palkankorotuksista, kertakorvauksesta ja kutsurahoista johtuen.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tuloslaskelma 1.1. - 30.6.2023. Ylitysuhaa ei ole huomioitu Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tilinpäätösennusteessa.

Pelastustoimen palvelut (1 000 €)	Talousarvio 2023	Ennuste 2023	Ero (€) TA vs. ENN	Ero (%) TA vs. ENN	Tot 1-6/2023	Toteuma %
TOIMINTATUOTOT	16 806	16 806	0	0,0 %	8 089	48,1 %
TOIMINTAMENOT	-32 840	-33 117	-277	-0,8 %	-15 883	48,4 %
HENKILÖSTÖMENOT	-21 385	-21 662	-277	-1,3 %	-10 795	50,5 %
ASIAKASPALVELUIDEN OSTOT	0	0	0	-	0	-
MUIDEN PALVELUIDEN OSTOT	-3 975	-3 975	0	0,0 %	-921	23,2 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 207	-2 207	0	0,0 %	-902	40,9 %
AVUSTUKSET	0	0	0	-	-526	-
VUOKRAT	-4 875	-4 875	0	0,0 %	-2 739	56,2 %
MUUT MENOT	-398	-398	0	0,0 %	-	0,0 %
TOIMINTAKATE	-16 034	-16 311	-277	-1,7 %	-7 794	48,6 %

Toimialan palvelukyky 1–6/2023

Pelastuslaitoksen palvelut on kyetty tuottamaan henkilöstön saatavuushaasteista huolimatta; haasteet koskettavat erityisesti pelastustoimintaa. Pelastustoiminnan ja ensihoidon toimintavalmiuserien alueelliset haasteet ovat tiedossa, ja niihin osataan vastata pidempiaikaisen (2022–2026) suunnitelman mukaisesti perustamalla neljä uutta valmiusasemaa.

Pelastustoiminta

Pelastustoiminnan palvelutason mukainen minimivalmius on kyetty ylläpitämään. Valmiuden ylläpitäminen on kuitenkin aiheuttanut ylitöitä.

Pelastuksen toimintavalmiusajoissa on alueellisesti puutteita. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaani oli 7:01 (mm:ss), kun tavoiteaika on 6 minuuttia, ja ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoitteen täytyminen I riskiluokan ruuduissa kiireellisissä tehtävissä oli 34,5 % (tavoite 50 %).

Tehtävämäärät ovat vertailuvuosiin nähden samalla tasolla kahden ensimmäisen vuosineljänneksen osalta. Liikenneonnettomuuksia oli kahteen aiempaan vuoteen verrattuna vähemmän, johtuen aiempien vuosien huonommista keliolosuhteista tarkastelujakson aikana.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella tapahtui ensimmäisellä vuosipuoliskolla yksi suuronnettomuudeksi luokiteltu tulipalo, jossa vahingot olivat arviolta 1,4 milj. €.

Ensihoito

Ensihoidon tavoittamisviiveissä jäätiin HUS:n asettamasta tavoitteesta (A-tehtävät 9 min ja B-tehtävät 10 min 90 %:ssa tehtäviä). Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 11:14 (mm:ss) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 12:32 (mm:ss). Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella (luvuissa mukana 4 HUSin yksikköä) ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 10:17 (mm:ss) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 10:56 (mm:ss). Sekä VaKe-alueella että KEU-alueella ensihoitoyksiköiden tavoittamisviive oli toisella vuosineljänneksellä ensimmäistä neljänestä parempi. Erot tavoittamisviiveissä kahden ensimmäisen vuosineljänneksen välillä ovat normaalilla vaihteluvälillä ja tähän vaikuttavat mm. vuodenaika, tehtävämäärät/tehtäväsidonnaisuus ja tehtävien sijainnit.

Ensihoitoyksiköiden kokonaistehtävämäärän kasvu on pysähtynyt vuoden 2023 kahden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana edellisiin vuosiin verrattuna. Seurantajakson aikana kokonaistehtävämäärä oli lähellä vuoden 2022 seurantajakson tehtävämäärää.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella aloitti 1.1.2023 kaksi uutta ensihoitoyksikköä, toinen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella ja toinen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Onnettomuuksien ehkäisy

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelukyky on kahden ensimmäisen vuosineljänneksen osalta kohtalainen ja määrällisiin tavoitteisiin on päästy osittain. Palveluita tarjotaan lähipalveluina koko alueen osalta ja palvelutuotannossa hyödynnetään myös digitaalisia kanavia.

Määräaikaisten palotarkastusten koko vuoden tavoitemäärästä on suoritettu 28 % kahdella ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Kokonaismäärässä ollaan aiempia vuosia jäljessä. Alkuvuonna on tehty jonkin verran vuodelta 2022 tarkastamatta jääneitä kohteita, jotka eivät näy tilastoissa. Muissa onnettomuuksien ehkäisyn palveluissa (turvallisuuskoulutukset ja asiantuntijapalvelut) ollaan määrällisesti hieman edellisvuotta edellä.

Toimialan tekemä kehittämistyö

Alkuvuoden aikana on valmisteltu ja toukokuun alussa saatu päätökseen pelastuslaitoksen organisaation sekä hallinnon toimintaohjeen uudistaminen. Pelastuslaitoksen uusi organisaatio astui voimaan 1.5.2023. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen strategiaa sekä pelastustoimen palvelutasopäätöstä vuosille 2024–2027 on valmisteltu ensimmäisen puolen vuoden aikana yhdessä pelastuslaitoksen johtoryhmän, esihenkilöiden sekä pelastuslautakunnan kanssa. Uudenmaan pelastuslaitosten yhteinen riskianalyysi valmistui ja hyväksyttiin 6/2023. Riskianalyysi toimii palvelutasopäätöksen pohjana.

Pidemmän aikavälin valmiusaikatavoitteiden korjaustoimenpiteet pelastuksen ja ensihoidon osalta ovat edenneet: Tikkurilan valmiusaseman suunnittelu on edennyt suunnitelmien mukaan ja asema sai rakennusluvan 5.6.2023. Hakunilan valmiusaseman suunnittelu käynnistyi 4/2023. HALI-liikennevalo-ohjausjärjestelmän pilotointi on käynnissä Vantaalla. Pilotoinnissa on noussut esiin laitehaasteita, joihin pyritään löytämään ratkaisuja.

Yhteistyössä HUS:n kanssa varmistetaan ensihoidon riittävä palvelukyky huomioiden ensihoitoyksiköiden toimintavalmiusajat ja kuormitusasteet. HUS:n kanssa on käyty neuvottelua siitä, kuinka toimintaa pystytään järjestämään annetuilla resursseilla.

Varmistaaksemme laadukkaat ja vaikuttavat palvelut toteutamme omavalvontaohjelman ja arviointisuunnitelmien mukaisesti toiminnan ja palveluiden seuranta- ja arviointia kaikissa palveluyksikössä, ja kehitämme laadun ja vaikuttavuuden arvioinnin menettelyjä. Alkuvuoden aikana palveluiden arviointisuunnitelmat on päivitetty vuodelle 2023 ja niihin on nimetty vastuuhenkilöt ja seurantasyklit seurattavien mittareiden osalta.

Työhyvinvoinnin parantamiseksi on työstetty toimenpidesuunnitelmaa, johon on 5/2023 lisätty pelastuslaitoksen johtoryhmän nostot. Henkilöstön kanssa on käyty keskustelua Kunta10-tulosten pohjalta ja nostettu esiin kehittämistoimenpiteitä.

Hankkeet

Hyvinvointialueella on toteutuksessa Sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustuksella Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus – hankekokonaisuus, jolle on myönnetty rahoitusta vuosille 2021–2023. Hankekokonaisuuteen sisältyy kuusi toimenpidekokonaisuutta: 1) Palveluverkoston, -ketjujen ja koordinaation kehittäminen, 2) Integroitu asiakasohjaus, 3) Monialainen sote-tiimimalli, 4) Mielenterveys- ja päihdepalvelut, 5) Perhepalvelut, sekä 6) Vaikuttavuusperusteinen johtaminen. Tulevaisuuden sotekeskushankkeen kokonaisbudjetti on 4,6 miljoonaa euroa.

Lisäksi muilla valtionavustuspäätöksillä käynnissä on Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke ja Asunnottomuutta vähentävien sote-palvelujen kehittämishanke Nestori. Tiiviisti sotekeskushankkeen yhteydessä toimivaa kotona asumisen hanketta toteutetaan samalla aikataululla kuin sotekeskushankettakin ja sen kokonaisbudjetti on noin miljoona euroa. Nestori-hankkeelle on myönnetty 478 000 euroa jatkorahoitusta ja myös sen toteutusaika on vuoden 2023 loppuun asti.

Vuoden 2023 alusta alkaneelle EU:n kertaluontoisen elpymisvälineen rahoittamalle Suomen Kestävän kasvun ohjelman toisen vaiheen hankkeelle, eli tutummin RRP-hankkeelle, on myönnetty rahoitusta 11,2 miljoonaa euroa. Keski-Uudenmaan hankkeen päätavoite on vaikuttavuusperusteisen järjestämisen ja palvelutuotannon ohjaamisen kehittäminen. RRP-hanketta toteutetaan 16 työpaketissa ja sen toteutusaika on vuoden 2025 loppuun asti. RRP-hankkeen tavoitteet ja toiminnot linkittyvät tiiviisti hyvinvointialueen strategiaan ja hyvinvointialueohjelman toteuttamiseen.

Vuonna 2022 myönnettyä rahoitusta hyvinvointialueen ICT-valmisteluun oli käytettävissä 1,9M€ vuodelle 2023. Tämä kohdistui välttämättömiin hyvinvointialueen perustamiseen liittyviin ICT-muutoksiin, joita vuoden 2023 aikana oli vielä HR-muutosten, talousjärjestelmä uudistuksen sekä APTJ-käyttöön oton loppuunsaattaminen. ICT-muutosrahoitus käytettiin kokonaisuudessaan 30.6.2023 mennessä ja viimeinen maksatushakemus on valmisteilla.

Pääsääntöisesti kaikki ulkoisesti rahoitetut hankkeet ovat edenneet hankesuunnitelmien mukaisesti ja niistä raportoidaan säännöllisesti rahoittajille. Nestori-hankkeen rahoituksessa on 20 % omarahoitusosuus, jonka hyvinvointialue kattaa lähtökohtaisesti

työpanoksen siirtäminen hankkeelle. Muiden ulkoisesti rahoitettujen hankkeiden avustukset kattavat 100 % hankkeiden kustannuksista.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, investointiosa

Vuoden 2023 talousarviossa investointeihin on varattu 9,9 Me, josta suurin osa kohdentuu ICT-hankkeisiin ja vain pieni osa laite- ja kalustohankkeisiin. Investointien toteutuma tammi-kesäkuussa on ollut n. 3,5 Me, josta ICT-investoinnit 3,4 Me, osakkeet ja osuudet 74.000 euroa ja laite- ja kalustohankinnat 32.000 euroa.

ICT-investoinnit eivät ole toteutuneet suunnitellussa laajuudessa, koska osa investoinneista on voitu toteuttaa ICT-muutosrahoituksella (n. 1,9 Me).

Euromäärältään suurimmat investointikohteet tammi-kesäkuussa ovat olleet asiakas- ja potilastietojärjestelmät (0,7 Me), palvelunhallinta (0,27 Me), tietoallas ja tiedolla johtaminen (0,26 Me), sähköisen asiointin alusta (0,22 Me), hallinnon järjestelmien kehittäminen (0,21 Me) sekä itseilmoittautumisjärjestelmän konsolidointi (0,16 Me).

Hyvinvointialue on ostanut vuoden aikana Hyvinvointialue Hyvil Oy:n osakkeita (20.000 euroa) sekä Hyvinkään kaupungilta Ravitsemispalvelut Oy:n osakkeet (54.000 euroa).

	TOTEUTUMA 1-6/2023	TA 2023	Jäljellä	Toteutuma-%
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 476 615	9 947 000	6 544 385	35,0 %
Laite- ja kalustohankinnat	31 648	37 000	5 352	85,5 %
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	3 370 967	9 910 000	6 539 033	34,0 %
Tietokoneohjelmistot	2 534 196			
Aineettomat hyödykkeet	836 771			
Osakkeet ja osuudet	74 000			

Taloudellisten tavoitteiden toteutuma, rahoitusosa

	TOTEUTUMA 1-6/2023	TA 2023
Toiminta ja investoinnit		
Toiminnan rahavirta		
Vuositote	-41 037 086	-63 699 334
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 476 615	-9 947 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-44 513 701	-73 646 334
Rahoitustoiminta		
Lainakannan muutokset	0	73 947 000
Rahoitustoiminta	0	73 947 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	-44 513 701	300 666